

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри геоморфології і палеогеографії
географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.)

Завідувачка кафедри проф. Лідія ДУБІС

Силабус
навчальної дисципліни
«ГРАНТОВА ПІДТРИМКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»,
що викладається в межах
ОПП «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2023

Назва курсу	Грантова підтримка наукових досліджень
Адреса викладання курсу	Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000, Україна
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра геоморфології і палеогеографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки; 103 Науки про Землю
Викладач курсу	Томенюк Олена Михайлівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри геоморфології і палеогеографії.
Контактна інформація викладача	e-mail: olena.tomeniuk@lnu.edu.ua вул. Дорошенка, 41, к. 49 https://geography.lnu.edu.ua/employee/tomenyuk-olena-myhajlivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Місце проведення консультацій – географічний факультет, каб. 49. Також можливі он-лайн консультації засобами Microsoft Teams. Для погодження часу консультацій необхідно написати на корпоративну електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/course/grant_support https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/earth-science-geography-4-master
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Грантова підтримка наукових досліджень» є вибірковою дисципліною для галузі знань 10 Природничі науки зі спеціальності 103 Науки про Землю для магістерської освітньої програми «Глобальні зміни геоморфосистем та геозагрози», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS). Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для їхньої наукової і практичної роботи.
Коротка анотація курсу	Дисципліна спрямована на оволодіння знаннями і навиками з питань програм фінансової та менторської підтримки наукової діяльності молодих вчених, академічної мобільності як різновиду грантової підтримки, практичних навиків написання проєктів грантових заявок тощо.
Мета та цілі курсу	Метою курсу «Грантова підтримка наукових досліджень» є дати студентам знання про процес отримання гранту на наукові дослідження, а також навички управління проєктами, забезпечення та розвиток наукових досліджень. Цілі курсу: поглибити знання студентів про процес отримання грантів на наукові дослідження, вдосконалювати навички підготовки грантових заявок та управління грантовими проєктами. Під час вивчення дисципліни перед студентами постають наступні завдання : <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомитися з термінами та структурою грантової підтримки. • Опанувати методи та технології підготовки грантової заявки. • Оволодіти навичками управління проєктами і аналізу даних для грантових досліджень.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. Ст. 25. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text

	<p>2. <i>Петрович Й.М., Новаківський І. І.</i> Управління інноваційними проектами: навч. посібник / за заг. ред. Й. М. Петровича. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 316 с.</p> <p>3. <i>Фесенко Т. Г.</i> Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 181 с.</p> <p>4. <i>Aldridge J., Derrington A. M.</i> The Research Funding Toolkit. How to Plan and Write Successful Grant Applications. SAGE Publications Ltd, 2012. 224 p.</p> <p>5. <i>Hudson M.</i> Fund Managers: The Complete Guide. Wiley, 2019. 368 p.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <p>6. <i>Марченко О.В., Сушко Д.О.</i> Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах. Дніпро: ДДУВС, 2018. 68 с.</p> <p>7. Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 776 «Про затвердження Порядку надання грантової підтримки наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776-2019-%D0%BF#Text</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>8. Національний фонд досліджень України. Офіційний сайт: https://nrfu.org.ua/</p> <p>9. Science for Ukraine. Сайт для пошуку грантових можливостей. https://scienceforukraine.eu/support</p> <p>10. EURAXESS. ERA4Ukraine. Ініціатива Європейського Союзу для пошуку грантових можливостей для України. https://euraxess.ec.europa.eu/ukraine</p> <p>11. Міжнародна асоціація геоморфологів (The International Association of Geomorphologists). Офіційний сайт: http://www.geomorph.org/</p> <p>12. Міжнародний союз з вивчення четвертинного періоду (INQUA). Офіційний сайт: https://inqua.org/</p> <p>13. Бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка.</p> <p>14. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника.</p>
Тривалість курсу	Один семестр.
Обсяг курсу	24 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 66 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення цього курсу студент повинен знати: основні терміни та структуру грантової підтримки; особливості підготовки грантової заявки та управління проектом; процес аналізу даних для грантових досліджень.</p> <p>вміти: оцінювати грантові пропозиції; підготувати грантову заявку; розробляти та управляти грантовим проектом; аналізувати дані для грантових досліджень.</p> <p>Вивчення курсу сприяє розвитку таких <i>надпрофесійних навичок (soft skills):</i> критичне мислення, професійна самопрезентація, когнітивна гнучкість, формування та відстоювання власної думки.</p> <p>У результаті вивчення цього курсу здобувачі набудуть таких компетентностей:</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності:</p> <p>ЗК02 Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.</p>

	<p>ЗК03 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з галузей знань 1 Освіта/Педагогіка (15 Професійна освіта (за спеціалізаціями)), 9 Біологія (91 Біологія), 10 Природничі науки (101 Екологія, 103 Науки про Землю, 106 Географія), 18 Виробництво та технології (183 Технології захисту навколишнього середовища, 184 Гірництво), 24 Сфера обслуговування (242 Туризм)).</p> <p>ЗК04 Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК01 Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p>ФК06 Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.</p> <p>ФК10 Здатність генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення та працювати в команді з метою навчитися писати наукові проєкти.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРО3 Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.</p> <p>ПРО4 Розробляти, керувати та управляти проєктами з геопланування, природокористування, взаємодії природи і суспільства, оцінювати і забезпечувати якість робіт.</p> <p>ПРО9 Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми.</p> <p>ПРО12 Самостійно планувати виконання інноваційного завдання у сфері вивчення глобальних змін геоморфосистем і попередження геозагроз та формулювати висновки за його результатами.</p>
Ключові слова	Грантодавець, грантоотримувач, глобальні зміни, менеджмент проєктів, наукові дослідження.
Формат курсу	Очна форма навчання передбачає постійний особистісний контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує отримання студентами глибоких системних знань, стійких умінь. Студенти зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочою програмою курсу. Проведення лекцій, практичних занять та консультації.
Теми	Подано нижче у табличній формі СХЕМА КУРСУ.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру. Залікова оцінка враховує виконання практичних занять та результати модульного контролю.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з методології та організації наукових досліджень, наукової та ділової комунікації.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	а) <i>Словесні</i> – лекція, пояснення, бесіда, інструктаж (вступний та поточний) під час виконання практичних робіт; б) <i>наочні</i> – ілюстрування лекційного матеріалу презентаціями, рисунками, відеоматеріалами, таблицями, схемами та графіками; в) <i>практичні</i> – виконання практичних робіт, що передбачає організацію навчальної роботи для отримання нових знань, перевірки певних наукових гіпотез у ході доповідей на семінарах, узагальнень і

	<p>аналізу та формування вмінь і навичок інтерпретації результатів досліджень різноманітних об'єктів, опора на власний життєвий досвід;</p> <p>г) <i>самостійна робота</i> – поглиблене вивчення тем курсу, оформлення результатів практичних досліджень, підготовка до модульного письмового опитування.</p>
Необхідне обладнання	<p>Мультимедійний проектор, ноутбук. Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 80 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 80 (4 практичних роботи оцінюються максимум по 20 балів). Практичні роботи студенти виконують у вигляді, вказаному у завданні до кожної практичної, захищають усно, відповідаючи на питання викладача та своїх колег; • контрольні заміри (модуль): 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 (1 модуль – 10 питань, кожне з яких оцінюється максимум по 2 бали). Модуль студенти виконують у вигляді тесту; <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Під час оцінювання студентів буде враховано дотримання ними таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. • Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Усі пропущені практичні заняття необхідно виконати. • Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному опитуванні (практичні роботи), та бали модульного контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т.ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

<p>Питання контрольного заміру знань (модулю)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правові рамки грантової підтримки наукових досліджень в Україні та за кордоном. 2. Ідентифікація наукових досліджень, які підлягають грантовій підтримці. Пошук грантодавців. 3. Ресурси та методи пошуку грантів та можливості підтримки наукових досліджень у сфері вивчення глобальних змін геоморфосистем і попередження геозагроз. 4. Вимоги до пропозицій на гранти у галузі наук про Землю: формування і підготовка. 5. Процес подання грантових заявок. 6. Оцінка планування та проектування грантів: процеси і принципи. 7. Результати досліджень по грантах: публікації, інновації та проекти. 8. Контроль якості та перевірка грантових проектів. 9. Популяризація наукових досліджень. 10. Постгрантова підтримка: підтримка дослідників, подальші дослідження та професійний розвиток. Інші види підтримки для наукових досліджень. 11. Гранти для наукових досліджень молодих учених. 12. Інфраструктурні гранти. 13. Основи грантового фінансування наукових досліджень. 14. Історія грантів та їх роль у сучасній науці. 15. Можливості грантового фінансування наукових досліджень в Україні. 16. Стратегії для отримання грантів та підтримки наукових досліджень. 17. Застосування наукових методів для проектування грантових заявок: розрахунки, збір та аналіз даних дослідження. 18. Інструменти грантової підтримки для підвищення ефективності наукових досліджень. 19. Організаційна структура та фінансування наукових досліджень. 20. Процес експертної оцінки грантових заявок. Застосування критеріїв оцінки грантів. 21. Оцінка результатів наукових досліджень з використанням грантів. 22. Можливості розширення та поширення досліджень, підтриманих фондами грантодавців. 23. Розвиток та поширення наукових досліджень з використанням грантів. 24. Впровадження у практику та поширення результатів наукових досліджень, отриманих в рамках виконання грантів.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Приклад розподілу балів на заняттях з курсу «Екологічна геоморфологія»

Виконання практичних робіт та самостійна робота				Модульний контроль	Сума
ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	20	100
20	20	20	20		

ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4 – практичні роботи.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
71 – 80	C		
61 – 70	D	задовільно	
51 – 60	E		
21 – 50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Схема курсу «Грантова підтримка наукових досліджень»

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література (номер джерела)	Кількість годин	Термін виконання
<i>Лекційні заняття</i>					
1	Тема 1. Вступ до грантової підтримки наукових досліджень. Основи грантового фінансування наукових досліджень. Історія грантів та їх роль у сучасній науці.	<i>Лекція</i>	1, 4, 6	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	1–7	8	<i>До наст. заняття</i>
2	Тема 2. Правові рамки грантової підтримки наукових досліджень в Україні та за кордоном. Можливості грантового фінансування наукових досліджень в Україні.	<i>Лекція</i>	1, 7, 8	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	1, 7, 8–10	8	<i>До наст. заняття</i>
2	ПР 1. Аналіз можливостей грантової підтримки наукових досліджень. Виконання пошуку інформації про наявні гранти та можливості їх отримання. Використання пошукових систем для пошуку грантів для наукових досліджень.	<i>Практ. робота</i>	4, 9, 10	2	<i>Упродовж заняття</i>
3	Тема 3. Ідентифікація наукових досліджень, які підлягають грантовій підтримці. Пошук грантодавців. Ресурси та методи пошуку грантів та можливості підтримки наукових досліджень у сфері вивчення глобальних змін геоморфосистем і попередження геозагроз. Стратегії для отримання грантів та підтримки наукових досліджень. Застосування наукових методів для проектування грантових заявок: розрахунки, збір та аналіз даних дослідження.	<i>Лекція</i>	6, 8–12	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	2–6, 8	8	<i>До наст. заняття</i>
4	Тема 4. Вимоги до пропозицій на гранти у галузі наук про Землю: формування і підготовка. Інструменти грантової підтримки для підвищення ефективності наукових досліджень. Правила та процедури грантів.	<i>Лекція</i>	2–6, 8–12	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	2–6, 8	8	<i>До наст. заняття</i>
4	ПР 2. Обґрунтування потреби грантової підтримки для певних наукових досліджень.	<i>Практ. робота</i>	2, 3, 6, 9, 10	2	<i>Упродовж заняття</i>
5	Тема 5. Процес подання грантових заявок. Оцінка планування та проектування грантів: процеси і принципи. Оформлення заявки на грант. Організаційна структура та фінансування наукових досліджень.	<i>Лекція</i>	2–3, 6	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	1, 7–10	10	<i>До наст. заняття</i>
6	Тема 6. Результати досліджень по грантах: публікації, інновації та проекти. Контроль якості та перевірка грантових проектів. Популяризація наукових досліджень. Подача документів на гранти та процес прийняття заявок. Процес експертної оцінки грантових заявок. Застосування критеріїв оцінки грантів. Оцінка результатів наукових досліджень з використанням грантів.	<i>Лекція</i>	8–14	2	<i>Упродовж заняття</i>
		<i>Самост. робота</i>	2–6, 8	8	<i>До наст. заняття</i>
6	ПР 3. Аналіз критеріїв оцінки грантів та побудова плану досліджень. Розробка плану досліджень, поданого для грантової підтримки. Розробка плану	<i>Практ. робота</i>	8–12	2	<i>Упродовж заняття</i>

	грантової заявки з визначенням цілей, завдань та індикаторів виконання.				
7	Тема 7. Практичні поради для підготовки успішних заявок на гранти.	<i>Лекція</i>	2, 3, 6, 8	2	<i>Упродовж заняття</i>
	Можливості розширення та поширення досліджень, підтриманих фондами грантодавців. Розвиток та поширення наукових досліджень з використанням грантів.	<i>Самост. робота</i>	1, 6, 8	8	<i>До наст. заняття</i>
8	Тема 8. Постгрантова підтримка: підтримка дослідників, подальші дослідження та професійний розвиток. Інші види підтримки для наукових досліджень. Гранти для наукових досліджень молодих учених. Інфраструктурні гранти.	<i>Лекція</i>	8–12	2	<i>Упродовж заняття</i>
	Впровадження у практику та поширення результатів наукових досліджень, отриманих в рамках виконання грантів.	<i>Самост. робота</i>	8–12	8	<i>До наст. заняття</i>
Модульний контроль					
8	ПР 4. Оцінка можливих витрат на наукові дослідження, що підлягають грантовій підтримці.	<i>Практ. робота</i>	8–10	2	<i>Упродовж заняття</i>